

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต ในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต ในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ งานเลือก แขนงงานที่เตรียมไปสู่อาชีพ วิชาการนำเที่ยวในท้องถิ่น โดยใช้การผสมผสานระหว่างแนวการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกับโครงสร้างหลักสูตรมาตรฐานอบรมมัคคุเทศก์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จะมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น หรือชุมชน และสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน

ตอนที่ 2 หลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต (ฉบับร่าง)

ตอนที่ 3 การประเมินความสมบูรณ์ของเอกสารหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร

ตอนที่ 4 การทดลองใช้หลักสูตร

ตอนที่ 5 การปรับปรุงหลักสูตร

ตอนที่ 1 ผลการศึกษา และสำรวจข้อมูลพื้นฐาน

1. ข้อมูลพื้นฐานของเขตดุสิต

1.1 ลักษณะที่ตั้ง และสภาพทางกายภาพของเขตดุสิต ศึกษาจากหนังสือทำเนียบประชาคม เขตดุสิต และเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานเขตดุสิต

เขตดุสิตมีพื้นที่ประมาณ 10.66 ตารางกิโลเมตร มีสำนักงานเขตดุสิตตั้งอยู่เลขที่ 317 ถนนสุขุทัย ริมคลองเปรมประชากร ติดกับโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย

ด้านทิศเหนือ ติดกับคลองบางซื่อ และคลองประปา

ด้านทิศใต้ ติดกับเขตพระนคร และเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

ด้านทิศตะวันออก ติดกับทางรถไฟสายเหนือ ติดต่อเขตพญาไท กับเขตราชเทวี

ด้านทิศตะวันตก ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งฝั่งตรงข้ามเป็นพื้นที่ของเขตบางพลัด

1.2 ลักษณะทางการปกครอง

สำนักงานเขตดุสิต แบ่งพื้นที่การปกครองเป็น 5 แขวง ดังนี้

1. แขวงดุสิต	มีพื้นที่	2.238	ตารางกิโลเมตร
2. แขวงวชิรพยาบาล	มีพื้นที่	1.074	ตารางกิโลเมตร
3. แขวงสวนจิตรลดา	มีพื้นที่	1.737	ตารางกิโลเมตร
4. แขวงสี่แยกมหานคร	มีพื้นที่	0.339	ตารางกิโลเมตร
5. แขวงถนนนครไชยศรี	มีพื้นที่	5.272	ตารางกิโลเมตร

1.3 ลักษณะประชากร และที่อยู่อาศัย

จากการสำรวจประชากรเขตดุสิตในเดือนกันยายน พุทธศักราช 2543 มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 156,951 คน เป็นชาย 86,244 คน เป็นหญิง 70,707 คน มีชุมชนประมาณ 40 ชุมชน เช่น ชุมชนซอยโชดา ชุมชนวัดเทวราชกุญชร ชุมชนท่าน้ำสามเสน ชุมชนบ้านญวน ชุมชนถนนเขียวไข่กา เป็นต้น การประกอบอาชีพมีหลากหลาย ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรับราชการทหาร เนื่องจากเขตดุสิตมีหน่วยงานราชการทหารมาตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น กองบัญชาการทหารสูงสุด กองบัญชาการกองทัพภาคที่ 1 กรมการขนส่งทหารบก กรมการทหารสื่อสาร กรมสรรพาวุธทหารบก หน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ ฯ เป็นต้น อาชีพรองลงมาจะเป็นอาชีพค้าขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายผักสด และผลไม้ ร้านขายของเบ็ดเตล็ด มินิมาร์ท บริเวณชุมชนประชากรส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรับจ้าง และค้าขาย ลักษณะที่อยู่อาศัยของคนในเขตดุสิตส่วนใหญ่เป็นอาคารพาณิชย์ แต่ในแขวงดุสิตส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นบ้านเดี่ยว ในบริเวณที่มีหน่วยงานราชการทหารตั้งอยู่จะมี ลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นแฟลต สำหรับข้าราชการทหารผู้ใหญ่จะมีลักษณะเป็นบ้านเดี่ยว ซึ่งเป็นสวัสดิการของหน่วยงานนั้น ๆ ลักษณะของที่อยู่อาศัยของคนในเขตดุสิตจะมีความสูงไม่เกิน 20 เมตร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร และตามกฎหมายผังเมือง

1.4 สถานที่สำคัญในเขตดุสิต ได้แก่

1. ทำเนียบรัฐบาล
2. รัฐสภา
3. หอสมุดแห่งชาติ
4. ท่าน้ำวาสุกรี
5. สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

6. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
7. สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ
ในวงราชการ (ป.ป.ป)
8. บ้านมนังคศิลา
9. บ้านพิษณุโลก
10. กระทรวงศึกษาธิการ
11. กรมประมงล่าวกลาง
12. กรมสรรพสามิต
13. กรมชลประทาน
14. สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท
15. สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร
16. กองการทะเบียน กรมการปกครอง
17. องค์การสวนสัตว์ดุสิต
18. หน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ ฯ
19. กองบัญชาการทหารสูงสุด
20. กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน สำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด
21. กองบัญชาการกองทัพบก
22. กองบัญชาการกองทัพภาคที่ 1
23. กรมการยุทธนากรรมทหารบก
24. กรมการขนส่งทหารบก (ขส.ทบ)
25. กรมการทหารสื่อสาร
26. กรมสรรพาวุธทหารบก
27. กรมยุทธศึกษาทหารบก
28. กรมสวัสดิการทหารบก
29. มณฑลทหารบกที่ 11
30. กองพันทหารราบมณฑลทหารบกที่ 11
31. หน่วยข่าวกรองทางทหารกองทัพบก
32. กองพันทหารราบที่ 3 มหาดเล็กรักษาพระองค์

1.5 สถานที่ท่องเที่ยวในเขตดุสิต

1. สวนสัตว์ดุสิต
2. พระที่นั่งอนันตสมาคม
3. พระที่นั่งวิมานเมฆ
4. พระที่นั่งอภิเศกดุสิต
5. พิพิธภัณฑ์รถม้าพระที่นั่ง
6. พิพิธภัณฑ์ภาพงานพระราชพิธี
7. พิพิธภัณฑ์ภาพถ่ายรัชกาลที่ 9
8. พิพิธภัณฑ์นาฬิกาโบราณ
9. พิพิธภัณฑ์ผ้าโบราณ
10. พิพิธภัณฑ์ภาพในรัชกาลที่ 5
11. พิพิธภัณฑ์เครื่องราชูปโภค
12. พระบรมรูปทรงม้า
13. หอสมุดแห่งชาติ
14. วัดเบญจมบพิตร
15. วัดราชาธิวาส
16. วัดแก้วฟ้าจุฬามณี
17. รัฐสภา
18. ทำน้าวาสกรี

1.6 ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก และอาหารที่มีชื่อเสียงในเขตดุสิต

1. ทอफीเค้ก
2. ไปสการศูรูปพระที่นั่งวิมานเมฆ
3. ดอกไม้ประดิษฐ์
4. เครื่องแก้ว
5. กรอบรูปทำจากผ้าไหม
6. กระเป๋าย่านลิภา
7. เครื่องเบญจรงค์
8. พวงกุญแจ
9. เสื้อวอลล์มสัญลักษณ์ปีกาญจนาภิเษก

10. แก้วน้ำกระเบื้องเคลือบ
11. ผ้าไหม
12. หนังสือพระที่นั่งวิมานเมฆ
13. ผ้าฝ้าย
14. กระเป๋าหนัง
15. งานไม้แกะสลัก
16. บุหงารำไป

2. ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และจัดบันทึกพฤติกรรมของมัคคุเทศก์ในขณะปฏิบัติงานนำเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวเขตคุสสิต

2.1 ขั้นตอนการปฏิบัติงานนำเที่ยว

เตรียมการก่อนวันเดินทาง

1. รับผิดชอบต่อรับงาน หรือรายการนำเที่ยวจากบริษัทนำเที่ยว
2. มัคคุเทศก์ศึกษารายการนำเที่ยว เส้นทาง การเดินทาง พร้อมทั้งวางแผนการเดินทาง

แผนการเดินทาง

3. นัดหมายคนขับรถนำเที่ยวเกี่ยวกับแผนการนำเที่ยว พร้อมทั้งตรวจเช็คสภาพรถให้พร้อมในวันเดินทาง

วันเดินทาง

4. มัคคุเทศก์ต้องเดินทางไปถึงสถานที่นัดหมายก่อนนักท่องเที่ยวอย่างน้อย 30 นาที

5. ตรวจนับจำนวนนักท่องเที่ยวให้ครบตามที่ระบุมาในรายการนำเที่ยว

6. ทำสัญลักษณ์ให้กับนักท่องเที่ยวในกลุ่มของตนเพื่อความสะดวกในการ

ตรวจสอบ

7. ตรวจสอบสัมภาระของนักท่องเที่ยว

8. นำนักท่องเที่ยวขึ้นรถ เพื่อเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว

9. เมื่อถึงสถานที่ท่องเที่ยว นำนักท่องเที่ยวเที่ยวชมจุดนำเที่ยวที่สำคัญในสถานที่ท่องเที่ยว พร้อมทั้งอธิบายให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวฟัง

10. ก่อนที่จะให้นักท่องเที่ยวเที่ยวชมสถานที่ต่าง ๆ บริเวณภายในสถานที่ท่องเที่ยว มัคคุเทศก์จะต้องนัดหมายเวลา และสถานที่นัดพบให้นักท่องเที่ยวทราบโดยทั่วถึงกัน

11. เมื่อถึงเวลานัดพบ มัคคุเทศก์ตรวจนับจำนวนนักท่องเที่ยวให้ครบตามจำนวน

12. นำนักท่องเที่ยวขึ้นรถเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่อไป เมื่อถึงสถานที่ท่องเที่ยวแห่งที่ 2 ให้มัคคุเทศก์ปฏิบัติเหมือนกับถึงสถานที่ท่องเที่ยวแห่งแรก

13. เมื่อพานักท่องเที่ยวเที่ยวครบตามรายการสถานที่ท่องเที่ยวแล้ว นำนักท่องเที่ยวกลับมาส่งยังที่นัดพบ

14. กล่าวคำอำลา และขอบคุณที่ใช้บริการนำเที่ยวของบริษัท

15. ตรวจสอบความเรียบร้อยของรถที่นำเที่ยว

16. เขียนรายงานเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และสรุปงบประมาณที่ใช้ไปให้กับ

บริษัท

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสำรวจความต้องการเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่มีอยู่ในเขตอุตสาหกรรม

ตารางที่ 1 รายการสถานที่ท่องเที่ยวในเขตอุตสาหกรรมที่ให้ข้อมูลพื้นฐานทั้งหมด ต้องการให้ได้รับการบรรจุเป็นเนื้อหาลงในหลักสูตรมัธยมศึกษาชั้น
 นำเที่ยวเขตอุตสาหกรรม จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพื้นฐาน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลพื้นฐาน	ผู้บริหาร	ผู้ช่วยฝ่าย วิชาการ	ครู กพอ. ป. 6	นักเรียนชั้นป. 6	ผู้ปกครองนัก เรียนชั้นป. 6	คนในชุมชน เขตอุตสาหกรรม	มัคคุเทศก์	รวม	อันดับที่
สถานที่ท่องเที่ยว	(9 คน)	(8 คน)	(9 คน)	(468 คน)	(385 คน)	(500 คน)	(10 คน)	(1,389 คน)	
พระที่นั่งวิมานเมฆ	100.00	75.00	88.89	75.64	70.39	72.40	100.00	83.19	1
พระที่นั่งอภิเศกดุสิต	77.78	62.50	88.89	39.10	46.75	49.80	90.00	64.97	2
พิพิธภัณฑ์รถม้าพระที่นั่ง	33.33	37.50	22.22	43.80	37.66	26.00	50.00	35.79	5
พิพิธภัณฑ์ภาพงานพระราชพิธี	22.22	37.50	33.33	11.75	27.53	38.20	30.00	28.65	
พิพิธภัณฑ์ภาพถ่ายรัชกาลที่ 9	44.44	12.50	22.22	18.80	18.18	28.60	50.00	27.82	
พิพิธภัณฑ์นาฬิกาโบราณ	11.11	12.50	11.11	46.37	29.35	16.60	10.00	19.58	
พิพิธภัณฑ์ผ้าโบราณ	55.56	37.50	22.22	25.64	21.30	18.20	0	25.77	
พิพิธภัณฑ์ภาพในรัชกาลที่ 5	0	12.50	33.33	28.21	40.52	39.20	50.00	29.11	
พิพิธภัณฑ์เครื่องราชูปโภค	22.22	37.50	11.11	17.74	16.88	15.20	20.00	20.09	
สวนสัตว์ดุสิต	55.56	62.50	55.56	77.56	46.49	51.00	20.00	52.67	3
พระบรมรูปทรงม้า	0	25.00	11.11	19.23	18.18	17.20	20.00	15.82	
หอสมุด	33.33	25.00	33.33	15.60	39.48	59.20	20.00	35.79	

ตารางที่ 1 (ต่อ) รายการสถานที่ท่องเที่ยวในเขตดุสิตที่ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานทั้งหมด ต้องการให้ได้รับการบรรจุเป็นเนื้อหาลงในหลักสูตรมัคคุเทศก์
น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพื้นฐาน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลพื้นฐาน	ผู้บริหาร	ผู้ช่วยฝ่าย วิชาการ	ครู กพอ. ป. 6	นักเรียนชั้นป. 6	ผู้ปกครองนัก เรียนชั้นป. 6	คนในชุมชน เขตดุสิต	มัคคุเทศก์	รวม	อันดับที่
สถานที่ท่องเที่ยว	(9 คน)	(8 คน)	(9 คน)	(468 คน)	(385 คน)	(500 คน)	(10 คน)	(1,389 คน)	
วัดเบญจมบพิตร	44.44	62.50	44.44	37.18	51.43	53.00	40.00	47.57	4
วัดราชาธิวาส	0	0	0	12.61	8.31	4.20	0	3.59	
วัดแก้วฟ้าจุฬามณี	0	0	0	29.27	25.17	9.60	0	9.15	
อื่น ๆ วัดพระแก้ว, ดรีมเวิลด์	0	12.50	0	1.50	0.78	1.60	0	2.34	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานทั้งหมดต้องการให้สถานที่ท่องเที่ยวจำนวน 5 อันดับต่อไปนี้ได้รับการบรรจุเป็นเนื้อหาลงในหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต อันดับที่ 1 คือ พระที่นั่งวิมานเมฆ คิดเป็นร้อยละ 83.19 อันดับที่ 2 คือ พระที่นั่งอภิเชษดุสิต คิดเป็นร้อยละ 64.97 อันดับที่ 3 คือ สวนสัตว์ดุสิต คิดเป็นร้อยละ 52.67 อันดับที่ 4 คือ วัดเบญจมบพิตร คิดเป็นร้อยละ 47.57 และอันดับที่ห้า คือ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระที่นั่ง คิดเป็นร้อยละ 35.79

เมื่อพิจารณาความต้องการเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของผู้ให้ข้อมูลพื้นฐาน โดยจำแนกทีละกลุ่มพบว่า ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นผู้บริหารต้องการให้พระที่นั่งวิมานเมฆได้รับการบรรจุลงในหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 100 อันดับรองลงมา คือ พระที่นั่งอภิเชษดุสิต คิดเป็นร้อยละ 77.78 และอันดับสุดท้าย คือ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติโบราณ คิดเป็นร้อยละ 11.11 ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นผู้ช่วยฝ่ายวิชาการต้องการให้พระที่นั่งวิมานเมฆได้รับการบรรจุหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิตเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 75.00 อันดับรองลงมา คือ พระที่นั่งอภิเชษดุสิต สวนสัตว์ดุสิต

และวัดเบญจมบพิตร ซึ่งมีคะแนนที่ได้รับเลือกเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 62.50 และอันดับสุดท้าย คือ พิพิธภัณฑ์ภาพถ่ายรัชกาลที่ 9 พิพิธภัณฑ์นาฬิกาโบราณ พิพิธภัณฑ์ภาพในรัชกาลที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 12.50 ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องการให้พระที่นั่งวิมานเมฆ และพระที่นั่งอภิเศกดุสิต ได้รับการบรรจุลงในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับเขตดุสิตเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 88.89 อันดับรองลงมา คือ สวนสัตว์ดุสิต คิดเป็นร้อยละ 55.56 และอันดับสุดท้าย คือ พิพิธภัณฑ์นาฬิกาโบราณ พิพิธภัณฑ์ผ้าโบราณ พิพิธภัณฑ์ภาพในรัชกาลที่ 5 พิพิธภัณฑ์เครื่องราชูปโภค และพระบรมรูปทรงม้า คิดเป็นร้อยละ 11.11 ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องการให้สวนสัตว์ดุสิตได้รับการบรรจุเป็นเนื้อหาหนึ่งในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับเขตดุสิตเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 77.56 อันดับที่ 2 คือ พระที่นั่งวิมานเมฆ คิดเป็นร้อยละ 75.64 อันดับสุดท้าย คือ วัดราชาธิวาส คิดเป็นร้อยละ 12.61 ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องการให้พระที่นั่งวิมานเมฆได้รับการบรรจุเป็นเนื้อหาหนึ่งในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับเขตดุสิตเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 70.39 อันดับรองลงมา คือ วัดเบญจมบพิตร คิดเป็นร้อยละ 51.43 และอันดับสุดท้าย คือ วัดราชาธิวาส คิดเป็นร้อยละ 8.31 ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นคนในชุมชนเขตดุสิตต้องการให้พระที่นั่งวิมานเมฆได้รับการบรรจุเป็นเนื้อหาหนึ่งในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับเขตดุสิตเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 72.40 อันดับรองลงมา คือ หอสมุดแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 59.20 และอันดับสุดท้าย คือ วัดราชาธิวาส คิดเป็นร้อยละ 4.20 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นมัธยมศึกษาต้องการให้พระที่นั่งวิมานเมฆได้รับการบรรจุเป็นเนื้อหาหนึ่งในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับเขตดุสิตเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 100.00 อันดับรองลงมา คือ พระที่นั่งอภิเศกดุสิต คิดเป็นร้อยละ 90.00 และอันดับสุดท้าย คือ พิพิธภัณฑ์ผ้าโบราณ วัดราชาธิวาส และวัดแก้วฟ้าจุฬามณี คิดเป็นร้อยละ 0

ตารางที่ 2 รายการผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่มีในเขตอุตสาหกรรมที่ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานทั้งหมด ต้องการให้ได้รับการบรรจุเป็นเนื้อหาลงในหลักสูตร
มัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตอุตสาหกรรม จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานแต่ละกลุ่ม

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลพื้นฐาน	ผู้บริหาร	ผู้ช่วยฝ่าย วิชาการ	ครูทพ. ป. 6	นักเรียนชั้นป. . 6	ผู้ปกครองนัก เรียนชั้นป. 6	คนในชุมชน เขตอุตสาหกรรม	มัคคุเทศก์	รวม	อันดับ
ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	(9 คน)	(8 คน)	(9 คน)	(468 คน)	(385 คน)	(500 คน)	(10 คน)	(1,389 คน)	
ทอफीเค้ก	11.11	75.00	44.44	23.93	37.66	37.00	50.00	39.88	
โปสเตอร์รูปพระที่นั่งวิมานเมฆ	55.56	87.50	44.44	27.35	29.09	43.60	30.00	45.36	5
ดอกไม้ประดิษฐ์	66.67	50.00	77.78	35.68	36.10	65.40	40.00	53.09	1
เครื่องแก้ว	44.44	25.00	66.67	52.14	43.90	22.80	70.00	46.42	3
กรอบรูปทำจากผ้าไหม	44.44	37.50	77.77	48.50	49.10	54.60	30.00	48.84	2
กระเป๋าย่านลิเภา	0	12.50	22.22	17.74	23.38	23.40	10.00	15.61	
เครื่องเบญจรงค์	44.44	37.50	55.56	47.44	51.17	35.60	50.00	45.96	4
พวงกุญแจ	33.33	25.00	11.11	35.47	22.60	41.00	20.00	26.93	
เสื้อวอลล์มัสส์สัญลักษณ์ปีกาญจนานิกะ	0	25.00	11.11	29.70	35.06	20.80	30.00	21.67	
แก้วน้ำกระเบื้องเคลือบ	33.33	25.00	0	32.05	36.62	30.40	30.00	26.77	
ผ้าไหม	11.11	0	11.11	18.80	24.94	24.20	50.00	20.02	
หนังสือพระที่นั่งวิมานเมฆ	22.22	25.00	33.33	27.35	30.65	27.60	30.00	28.02	
ผ้าฝ้าย	22.22	0	0	8.97	10.13	8.08	0	7.06	
กระเป๋าหนัง	11.11	0	11.11	25.43	20.36	81.20	0	21.32	

ตารางที่ 2 (ต่อ) รายการผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่มีในเขตอุตสาหกรรมผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานทั้งหมด ต้องการให้ได้รับการบรรจุเป็นเนื้อหาลงในหลักสูตร มัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตอุตสาหกรรม จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานแต่ละกลุ่ม

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลพื้นฐาน	ผู้บริหาร	ผู้ช่วยฝ่าย วิชาการ	ครูทพ. ป. 6	นักเรียนชั้นป. 6	ผู้ปกครองนัก เรียนชั้นป. 6	คนในชุมชน เขตอุตสาหกรรม	มัคคุเทศก์	รวม	อันดับ
ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	(9 คน)	(8 คน)	(9 คน)	(468 คน)	(385 คน)	(500 คน)	(10 คน)	(1,389 คน)	
งานไม้แกะสลัก	44.44	37.50	33.33	51.92	35.32	27.40	50.00	39.99	
บุหงารำไป	55.56	37.50	0	16.67	12.21	20.00	10.00	21.71	
อื่นๆ ปีกปลอกหมอน กำไลลูกบิด	0	0	0	0.85	0.26	0	0	0.16	

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานทั้งหมดต้องการให้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจำนวน 5 อันดับต่อไปนี้ได้รับการบรรจุเป็นเนื้อหาลงในหลักสูตร มัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตอุตสาหกรรม อันดับที่ 1 คือ ดอกไม้ประดิษฐ์ คิดเป็นร้อยละ 53.09 อันดับที่ 2 คือ กรอบรูปทำจากผ้าไหม คิดเป็นร้อยละ 48.84 อันดับที่ 3 คือ เครื่องแก้ว คิดเป็นร้อยละ 46.42 อันดับที่ 4 คือ เครื่องเบญจรงค์ คิดเป็นร้อยละ 45.96 และอันดับที่ 5 คือ โปสการ์ดรูปพระที่นั่งวิมานเมฆ คิดเป็นร้อยละ 45.36

เมื่อพิจารณาความต้องการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่มีในเขตอุตสาหกรรมของผู้ให้ข้อมูลพื้นฐาน โดยจำแนกทีละกลุ่ม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นผู้บริหารต้องการให้ดอกไม้ประดิษฐ์ คิดเป็นร้อยละ 66.67 อันดับรองลงมา คือ โปสการ์ดรูปพระที่นั่งวิมานเมฆ และบุหงารำไปรองลงมา 55.56 อันดับสุดท้าย คือ กระเป๋ายานลิเก และเสื้อวอลเลย์บอลลักษณะปีกาญจนาภิเษก คิดเป็นร้อยละ 0 ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นผู้ช่วยฝ่ายวิชาการต้องการให้โปสการ์ดรูปพระที่นั่งวิมานเมฆได้รับการบรรจุลงในหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตอุตสาหกรรมเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 87.50 อันดับรองลงมา คือ ทอพีแค้ก คิดเป็นร้อยละ 75.00 และอันดับสุดท้าย คือ ผ้าไหม ผ้าฝ้าย และกระเป๋าหนัง คิดเป็นร้อยละ 0 ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพต้องการให้

ดอกไม้ประดิษฐ์ได้รับการบรรจุลงในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับเขตดุสิตเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 77.78 อันดับรองลงมา คือ กรอบรูปทำจากผ้าไหม คิดเป็นร้อยละ 77.77 และอันดับสุดท้าย คือ แก้วน้ำกระเบื้องเคลือบรูปพระที่นั่งวิมานเมฆ ผ้าฝ้าย และบุหงารำไป คิดเป็นร้อยละ 0 ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องการให้เครื่องแก้วได้รับการบรรจุเป็นเนื้อหาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับเขตดุสิตเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 52.14 อันดับรองลงมา คือ กรอบรูปทำจากผ้าไหม คิดเป็นร้อยละ 48.50 และอันดับสุดท้าย คือ ผ้าฝ้าย คิดเป็นร้อยละ 8.97 ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องการให้เครื่องเบญจรงค์ได้รับการบรรจุเป็นเนื้อหาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับเขตดุสิตเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 51.17 อันดับรองลงมา คือ กรอบรูปทำจากผ้าไหม คิดเป็นร้อยละ 49.10 อันดับสุดท้าย คือ ผ้าฝ้าย คิดเป็นร้อยละ 10.13 ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นคนในชุมชนเขตดุสิตต้องการให้กระเป๋าหนังได้รับการบรรจุเป็นเนื้อหาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับเขตดุสิตเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 81.20 อันดับรองลงมา คือ ดอกไม้ประดิษฐ์ คิดเป็นร้อยละ 65.40 และอันดับสุดท้าย คือ ผ้าฝ้าย คิดเป็นร้อยละ 8.08 ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นมัธยมศึกษาต้องการให้เครื่องแก้วได้รับการบรรจุเป็นเนื้อหาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับเขตดุสิตเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 70.00 อันดับรองลงมา คือ ทอฟฟี่เค้ก เครื่องเบญจรงค์ ผ้าไหม งานไม้แกะสลัก คิดเป็นร้อยละ 50.00 และอันดับสุดท้าย คือ ผ้าฝ้าย กระเป๋าหนัง คิดเป็นร้อยละ 0

ตอนที่ 2 หลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต (ฉบับร่าง)

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร และสำรวจความต้องการของคนที่อาศัยอยู่ในเขตดุสิต นำมาจัดทำหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต ฉบับร่างเพื่อนำไปตรวจสอบคุณภาพ และปรับปรุงเป็นฉบับทดลองใช้ ดังนี้

หลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต

หลักการ

การประกอบอาชีพมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งเป็นที่มาของรายได้ที่มนุษย์สามารถนำมาแลกเปลี่ยนเป็นปัจจัยพื้นฐาน 4 ประการ อันได้แก่ บ้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพประสบความสำเร็จนั้นจะต้องมีความรู้ ทักษะทางอาชีพ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ รวมทั้งจะต้องมีคุณสมบัติที่จำเป็นในการทำงาน เช่น ความอดทน ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ควรได้รับการปลูกฝังตั้งแต่ในวัยเยาว์ ดังนั้น หลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะ ความรู้ เจตคติที่ดีในการปฏิบัติงานเป็นมัคคุเทศก์น้อย และปลูกฝังคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการทำงาน อีกทั้งส่งเสริมให้นักเรียนนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตให้เกิดประโยชน์ และเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจกับชุมชนที่ตนได้อาศัย ซึ่งจะสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 4 แนวการจัดการศึกษามาตรา 23 ที่ระบุว่า

“การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ความรู้ และทักษะด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องการจัดการการบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน
3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
4. ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง
5. ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

จุดประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ภูมิศาสตร์ สถานที่ท่องเที่ยว และวิถีชีวิตของคนในชุมชนเขตดุสิต
2. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ และทักษะการปฏิบัติงานมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวในฐานะเจ้าของบ้านที่ดี
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตน และแนะนำนักท่องเที่ยวถึงข้อปฏิบัติตนในการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว
4. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการทำงาน มีนิสัยรักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานมัคคุเทศก์นำเที่ยวในฐานะเจ้าของบ้านที่ดี

โครงสร้างเนื้อหา

1. ภาคความรู้ทางวิชาการ เวลา 36 คาบ ประกอบด้วย
 - ประวัติความเป็นมาเขตดุสิต และภูมิศาสตร์เขตดุสิต
 - ประวัติความเป็นมาของเขตดุสิต ลักษณะที่ตั้งของเขตดุสิต พื้นที่การปกครอง
 - เอกลักษณ์ประจำเขตดุสิต จำนวนประชากร
 - ลักษณะความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเมือง
 - ลักษณะของชุมชนเมือง ลักษณะความสัมพันธ์ของคนในเขตดุสิต
 - สถานที่ท่องเที่ยว และร้านอาหารเขตดุสิต
 - ประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตดุสิต ได้แก่ พระที่นั่งวิมานเมฆ พระที่นั่งอภิเษกดุสิต พิพิธภัณฑน์รถม้าพระที่นั่ง สวนสัตว์ดุสิต และวัดเบญจมบพิตร
 - ร้านอาหาร และอาหารที่มีชื่อเสียงของเขตดุสิต ได้แก่ ทอฟฟี่เค้ก ของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต หมูสะเต๊ะชอยสวนอ้อย ก๋วยเตี๋ยวราดหน้าตลาดราชวัตร
 - การทำแผนที่ และการอ่านแผนที่
 - ความหมายของแผนที่ ประวัติความเป็นมาของแผนที่ สัญลักษณ์ที่ใช้ในแผนที่ และวิธีการอ่านแผนที่
 - ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก
 - ความหมายของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ลักษณะของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ประวัติความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ได้แก่ ไปสการด์รูปพระที่นั่งวิมานเมฆ เครื่องแก้ว เครื่องเบญจรงค์ กรอบรูปทำจากผ้าไหม และดอกไม้ประดิษฐ์

งานประเพณี และวัฒนธรรมไทยที่ควรรู้จัก

ความหมายของประเพณี และวัฒนธรรม ประเพณี และวัฒนธรรมที่ควรรู้จักได้แก่ วัน
ลอยกระทง วันสงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่

การอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว

ความหมายของคำว่าอนุรักษ์ ความหมายของคำว่าทรัพยากรการท่องเที่ยว ประเภท
ของทรัพยากรการท่องเที่ยว วิธีการปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากร
ท่องเที่ยว ประโยชน์ และโทษของการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว

สถาปัตยกรรมสิ่งก่อสร้างภายในวัด

ความหมายของคำว่าสถาปัตยกรรม สิ่งก่อสร้างภายในวัดโดยทั่วไป

งานประณีตศิลป์ภายในวัด

ความหมายของคำว่างานประณีตศิลป์ ประเภทของงานประณีตศิลป์ภายในวัดเขต
ดุสิต

สถาปัตยกรรมในสมัยรัชกาลที่ 5

ลักษณะของสถาปัตยกรรมในสมัยรัชกาลที่ 5 ที่มีในเขตดุสิต การเผยแพร่
สถาปัตยกรรมตะวันตกเข้ามาในประเทศไทย ลักษณะของสถาปัตยกรรมตะวันตกที่มีในสถานที่
ท่องเที่ยวเขตดุสิต

วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับศาสนา

วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับศาสนา เช่น ไตรภูมิพระร่วง รามเกียรติ์ ประวัติพระพุทธเจ้า

สัตว์ และประเภทของสัตว์ป่า

สัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ที่มีอยู่ในสวนสัตว์ดุสิต

2. ภาคความรู้เฉพาะอาชีพ เวลา 36 คาบ ประกอบด้วย

ความหมาย ความเป็นมา และความสำคัญของมัคคุเทศก์

ความหมายของคำว่า “มัคคุเทศก์” ประวัติความเป็นมาของมัคคุเทศก์ และความ
สำคัญของมัคคุเทศก์

บทบาท และหน้าที่ของมัคคุเทศก์

บทบาทของมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต และหน้าที่ของมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขต
ดุสิต ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามบทบาท และหน้าที่ และ โทษของการไม่ปฏิบัติตนตาม
บทบาท และหน้าที่

จรรยาบรรณของการเป็นมัคคุเทศก์

ความหมายของคำว่า “จรรยาบรรณ” จรรยาบรรณของการเป็นมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยว
เขตดุสิต

ขั้นตอนการปฏิบัติงานของมัคคุเทศก์

ขั้นตอนการปฏิบัติงานของมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต

การจัดกิจกรรมนันทนาการ

ความหมายของกิจกรรมนันทนาการ การนำกิจกรรมเกม เพลง

มนุษยสัมพันธ์สำหรับมัคคุเทศก์

ความหมายของคำว่า “มนุษยสัมพันธ์” การปฏิบัติตนเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ ลักษณะ
ของมัคคุเทศก์ที่มีมนุษยสัมพันธ์ ประโยชน์ของการเป็นมัคคุเทศก์ที่มีมนุษยสัมพันธ์

การรับงาน และการจัดรายการนำเที่ยว

แบบฟอร์มใบรับงาน วิธีการกรอกแบบฟอร์มใบรับงาน ขั้นตอนการจัดรายการนำเที่ยว

การคำนวณค่าใช้จ่าย และการรับค่าตอบแทน

การคำนวณค่าใช้จ่าย การทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย การรับค่าตอบแทน

การประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ และการศึกษาต่อ

แนวทางการศึกษาเพื่อเตรียมการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์

3. ภาคการศึกษาออกสถานที่ และฝึกปฏิบัตินำชมสถานที่ท่องเที่ยว

ทัศนศึกษา พระที่นั่งวิมานเมฆ พระที่นั่งอภิเชษฐดุสิต พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
สวนสัตว์ดุสิต และวัดเบญจมบพิตร เวลา 12 คาบ

ฝึกปฏิบัตินำชมสถานที่ท่องเที่ยว เทคนิคการนำชมสถานที่ท่องเที่ยว และ ฝึกปฏิบัติงาน
มัคคุเทศก์ตามขั้นตอนการปฏิบัติงานมัคคุเทศก์ เวลา 10 คาบ

อัตราเวลาเรียน

ภาคความรู้ทางวิชาการ : ภาคความรู้เฉพาะอาชีพ : ภาคการศึกษาออกสถานที่ และฝึกปฏิบัติ
นำชมสถานที่ท่องเที่ยว

คิดเป็นอัตราส่วน 2 : 2 : 1

เวลาเรียน 6 คาบ / สัปดาห์ คาบละ 20 นาที

ตลอดหลักสูตร 100 คาบ / ภาคเรียน

เอกสารประกอบหลักสูตร

ประกอบด้วย แผนการสอนทั้งหมดจำนวน 17 แผนการสอน ใบบงาน ใบความรู้ แบบทดสอบหลังการเรียนในแต่ละแผน และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งหมดจำนวน 3 ฉบับ คือ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคความรู้ทางวิชาการ จำนวน 40 คะแนน แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคความรู้เฉพาะอาชีพ จำนวน 30 คะแนน และการทดสอบภาคปฏิบัตินำชมสถานที่ท่องเที่ยว โดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรมการทำงาน

การประเมินผล

1. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มี 3 ภาควิชา ดังนี้
 - 1.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคความรู้ทางวิชาการ
 - 1.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคความรู้การปฏิบัติงานนำเที่ยว
 - 1.3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ภาคฝึกปฏิบัติงานนำชมสถานที่ท่องเที่ยว
2. แบบสอบถามการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต

ตอนที่ 3 การประเมินผล และการวิเคราะห์หลักสูตรฉบับร่าง และเอกสารประกอบ หลักสูตร

ผู้วิจัยนำหลักสูตรฉบับร่างไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม และความสมบูรณ์ของหลักสูตร โดยประเมินลงในแบบประเมินความสมบูรณ์ของหลักสูตร แบบ ประเมินแผนการสอน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปผลการประเมินดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การประเมินหลักสูตรฉบับร่าง และเอกสารประกอบหลักสูตรของผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	เหมาะสม แล้ว	ควรปรับ ปรุง	ข้อเสนอแนะสิ่งที่ควร ปรับปรุง
1. เอกสารหลักสูตร			
1) หลักการ			
1.1 จุดเน้นของหลักสูตรมีคหุเทศกัน้อยนำเทียวเขต ดุสิต	3	2	- หลักการไม่ชัดเจน
1.2 กำหนดรายละเอียดของเนื้อหาได้ครอบคลุมทั้ง 3 ภาค	3	2	- เพิ่มเวลาให้ภาคการ ศึกษานอกสถานที่ให้ มากขึ้น
1.3 สามารถนำความรู้ และทักษะการเป็นมัคคหุเทศกั ไปปฏิบัติงานได้	2	3	- ลดเนื้อหาภาคทฤษฎี
1.4 มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมเศรษฐกิจใน ปัจจุบัน	3	2	- เพิ่มเวลาฝึกปฏิบัติ
2) จุดประสงค์ทั่วไป			
2.1 มีความชัดเจนเกี่ยวกับทักษะปฏิบัติงาน มัคคหุเทศกัที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	5	-	- สอดแทรกความรู้ ปัจจุบันในเรื่องวิถีชีวิต ของคนในเขตดุสิต
2.2 มีความครอบคลุมตามหลักการของหลักสูตร	4	1	
2.3 ลำดับความสำคัญของจุดประสงค์	5	-	
3) เนื้อหาสาระ			
ภาคความรู้ทางวิชาการ			
3.1 ประวัติความเป็นมาของเขตดุสิต และ ภูมิศาสตร์เขตดุสิต	3	2	- เพิ่มภูมิปัญญาท้องถิ่น
3.2 ลักษณะความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเมือง	3	2	- ข้อมูลเหมือนชุมชนทั่ว ไป
3.3 สถานที่ท่องเที่ยว และร้านอาหารเขตดุสิต	4	1	- เพิ่มประวัติแหล่งท่อง เที่ยว
3.4 การทำแผนที่ และการอ่านแผนที่	5	-	

ตารางที่ 3 (ต่อ) การประเมินหลักสูตรฉบับร่าง และเอกสารประกอบหลักสูตรของผู้ทรง
คุณวุฒิ

รายการประเมิน	เหมาะสมดี แล้ว	ควรปรับ ปรุง	ข้อเสนอแนะสิ่งที่ควร ปรับปรุง
3.5 ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	4	1	- ให้นักเรียนได้เลือก ฝึกทำตามความสนใจ
3.6 งานประเพณี และวัฒนธรรมไทยที่ควรรู้จัก	4	1	- ข้อมูลไม่ใช่เฉพาะ เขตดุสิต
3.7 การอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว	5	-	-
3.8 สถาปัตยกรรมสิ่งก่อสร้างภายในวัด	5	-	- ควรเจาะจงให้เป็นวัด เบญจมบพิตร
3.9 วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับศาสนา	3	2	- เนื้อหามากเกินไป
3.10 สัตว์ และประเภทของสัตว์ป่า	3	2	- เพิ่มความรู้เกี่ยวกับ พฤกษศาสตร์ - ไม่มีลักษณะเฉพาะ - สามารถบูรณาการ กับกลุ่มสปช. ได้
ภาคความรู้เฉพาะอาชีพ			
3.11 ความหมาย ความเป็นมา และความสำคัญ ของมัคคุเทศก์	5	-	-
3.12 บทบาท และหน้าที่ของมัคคุเทศก์	5	-	-
3.13 จรรยาบรรณของการเป็นมัคคุเทศก์	5	-	-
3.14 ขั้นตอนการปฏิบัติงานของมัคคุเทศก์	5	-	-
3.15 การจัดกิจกรรมนันทนาการ	5	-	-
3.16 มนุษยสัมพันธ์สำหรับมัคคุเทศก์น้อย	5	-	-
3.17 การรับงาน และการจัดรายการนำเที่ยว	3	2	- ควรพิจารณาเรื่อง อาหาร - การขนส่ง
3.18 การคำนวณค่าใช้จ่าย และการรับค่าตอบแทน	4	1	-
3.19 การประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ และการศึกษาต่อ	5	-	-

ตารางที่ 3 (ต่อ) การประเมินหลักสูตรฉบับร่าง และเอกสารประกอบหลักสูตรของผู้ทรง
คุณวุฒิ

รายการประเมิน	เหมาะสม สมดี	ควรปรับ ปรุง	ข้อเสนอแนะสิ่งที่ควร ปรับปรุง
ภาคการศึกษานอกสถานที่ และฝึกปฏิบัตินำชมสถานที่ ท่องเที่ยว			
3.20 ทัศนศึกษา พระที่นั่งวิมานเมฆ พระที่นั่งอภิเศกคฤสดี พิพิธภัณฑ์รถม้าพระที่นั่ง สวนสัตว์ดุสิต วัดเบญจมบพิตร	4	1	- ควรเพิ่มสถานที่ท่องเที่ยวให้มากกว่านี้
3.21 ฝึกปฏิบัตินำชมสถานที่ท่องเที่ยว	5	-	-
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
4.1 จัดเรียงลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานของ มัคคุเทศก์	5	-	-
4.2 การจัดเรียงความยาก - ง่าย ของการฝึกทักษะการ ปฏิบัติงานมัคคุเทศก์	5	-	-
4.3 นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการปฏิบัติงาน มัคคุเทศก์	3	2	- เพิ่มเวลาฝึกปฏิบัติ
5. อัตราเวลาเรียน			
5.1 ภาคความรู้ทางวิชาเรียน	3	2	- ลดเวลาลงเพราะ สามารถบูรณาการกับ กลุ่มสหข. ได้
5.2 ภาคความรู้เฉพาะอาชีพ	5	-	-
5.3 ภาคการศึกษานอกสถานที่ และฝึกปฏิบัตินำชม สถานที่ท่องเที่ยว	3	2	- เพิ่มเวลาในการฝึก ปฏิบัตินำชมสถานที่ ท่องเที่ยว
6. สื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน	3	2	- เพิ่มหนังสืออ่านนอก เวลา
7. การวัดผล และประเมินผล	3	2	- กำหนดเกณฑ์การวัด ผลให้ชัดกว่านี้

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. การสอนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของมัคคุเทศก์ ไม่จำเป็นต้องจัดนำชมเต็มรูปแบบเหมือนมัคคุเทศก์ แต่ให้ดูเหมือนแนะนำให้รู้จักเขต ๗ หนึ่งว่าเป็นอย่างไร มีอะไรน่าสนใจ น่ารู้บ้าง ไม่จำเป็นต้องใส่เนื้อหามากเกินไปนัก เพราะแต่ละเขตจะไม่เหมือนกัน
2. ให้เด็กฝึกเป็นมัคคุเทศก์จริง
3. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นควรพัฒนาจากหลักสูตรแกน
4. ให้นักเรียนได้มีโอกาสได้สร้างสรรค์เอง

ตอนที่ 4 ผลการทดลองใช้หลักสูตร

4.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคความรู้ทางวิชาการหลังการทดลองของนักเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดให้วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t - test) รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอโดยตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคความรู้ทางวิชาการหลังการทดลองของนักเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดให้ คือ ร้อยละ 70

การทดสอบ	คะแนน		t
	\bar{X}	S.D.	
	(N = 30)		
เกณฑ์	29		
		2.16	4.14*
หลังการทดลอง	31		

*p < .05 ($.05t_{29} = 1.699$)

จากตารางที่ 4 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคความรู้ทางวิชาการ ของนักเรียน หลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเกณฑ์ที่กำหนดให้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคความรู้การปฏิบัติงานนำเที่ยว หลังการทดลองของนักเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดให้ วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t - test) รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอโดยตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคความรู้การปฏิบัติงานนำเที่ยว หลังการทดลองของนักเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดให้ คือ ร้อยละ 70

การทดสอบ	คะแนน		t
	\bar{X}	S.D.	
	(N = 30)		
เกณฑ์	21		
		2.53	3.04*
หลังการทดลอง	22.40		

*p < .05 (.05t₂₉ = 1.699)

จากตารางที่ 5 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคความรู้การปฏิบัติงานนำเที่ยวของนักเรียน หลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเกณฑ์ที่กำหนดให้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคการฝึกปฏิบัติงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงานของมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต หลังการทดลองของนักเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดให้ วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอโดยตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคการฝึกปฏิบัติงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงานของมัคคุเทศก์ หลังการทดลองของนักเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดให้ คือ ร้อยละ 70

การทดสอบ	คะแนน		t
	\bar{X}	S.D.	
	(N = 30)		
เกณฑ์	29		
		2.16	4.14*
หลังการทดลอง	31		

* $p < .05$ ($.05 t_{29} = 1.699$)

จากตารางที่ 6 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคการฝึกปฏิบัติงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงานของมัคคุเทศก์ของนักเรียน หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดให้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต

ตารางที่ 7 การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต
(N = 30 คน)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. เนื้อหาที่มีความน่าสนใจ	4.23	0.63	มาก
- หลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิตให้ความรู้ กับนักเรียนเกี่ยวกับอาชีพมัคคุเทศก์	4.83	0.38	มากที่สุด
<u>ภาคความรู้ทางวิชาการ</u>			
1. ประวัติความเป็นมาเขตดุสิต และภูมิศาสตร์เขตดุสิต	4.43	0.50	มาก
2. สถานที่ท่องเที่ยว และร้านอาหารในเขตดุสิต	3.93	0.74	มาก
3. การทำแผนที่ และอ่านแผนที่	3.97	0.96	มาก
4. พฤติกรรมของทีระลึก	3.83	0.99	มาก
5. การอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว	4.33	0.61	มาก
6. สถาปัตยกรรมภายในวัดเบญจมบพิตร	3.87	0.68	มาก
7. งานประณีตศิลป์ภายในวัดเบญจมบพิตร	3.90	0.71	มาก
8. สถาปัตยกรรมในสมัยรัชกาลที่ 5	4.33	0.66	มาก
<u>ภาคความรู้การปฏิบัติงานนำเที่ยว</u>			
9. ความหมาย ความเป็นมา และความสำคัญของผู้นำ เที่ยว	4.17	0.77	มาก
10. บทบาท และหน้าที่ของมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยว	4.16	0.59	มาก
11. จรรยาบรรณของการเป็นมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยว	4.03	0.61	มาก
12. ขั้นตอนการปฏิบัติงานของมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยว	4.00	0.91	มาก
13. การจัดรายการนำเที่ยว	4.27	0.78	มาก
14. การคำนวณค่าใช้จ่าย และการรับค่าตอบแทน	4.00	0.79	มาก
15. การประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ และการศึกษาต่อ <u>ภาคการศึกษานอกสถานที่ และฝึกปฏิบัติงานชมสถานที่</u>	4.17	0.65	มาก
<u>ท่องเที่ยว</u>			
16. ทักษะศึกษา	4.57	0.50	มาก
17. ฝึกปฏิบัติงานชมสถานที่ท่องเที่ยว	4.33	0.61	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ) การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต
(N = 30)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความคิดเห็น
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			
2.1 กิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต มีความน่าสนใจ	4.33	0.61	มาก
2.2 นักเรียนสนุกสนาน และได้รับความรู้จากการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต	4.47	0.50	มาก
2.3 กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม	4.16	0.75	มาก
2.4 กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดวางแผน แก้ไขปัญหาที่พบจากการปฏิบัติงานมัคคุเทศก์ด้วยตนเอง	4.40	0.56	มาก
2.5 การเรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติงานในสถานที่ท่องเที่ยวจริง ทำให้การเรียนสนุก และน่าสนใจ	4.40	0.50	มาก
2.6 นักเรียนรู้จักขั้นตอนการปฏิบัติงานมัคคุเทศก์	4.30	0.60	มาก
2.7 นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนจากหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเขตดุสิต ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.17	0.75	มาก
3. ด้านการใช้สื่อ			
3.1 สื่อการเรียนการสอนที่ใช้มีความน่าสนใจ	4.43	0.68	มาก
3.2 การใช้ใบความรู้ทำให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มขึ้น	4.27	0.96	มาก
3.3 นักเรียนต้องการให้ครูแจกบัตรงาน เพื่อจะได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมและช่วยกันศึกษาความรู้ ฝึกการทำงานเป็นทีม	4.03	0.89	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงว่า การรับรู้ของนักเรียนในด้านเนื้อหาของหลักสูตรมัธยมศึกษาชั้น
นำเที่ยวเขตอุตสาหกรรมมีความน่าสนใจ และให้ความรู้กับนักเรียนเกี่ยวกับอาชีพมัธยมศึกษาส่วนใหญ่อยู่
ในระดับมากทุกรายการ เนื้อหาที่นักเรียนมีการรับรู้ในระดับมากที่สุด คือ การไปทัศนศึกษาใน
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ นักเรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม ส่งเสริมให้
นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักคิดวางแผน และนักเรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติงานในสถานที่ท่องเที่ยวจริง
นักเรียนมีการรับรู้ในระดับมาก สื่อการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ นักเรียนมีการ
รับรู้มากที่สุดด้วยการฝึกปฏิบัติกิจกรรม และช่วยกันศึกษาความรู้ ฝึกการทำงานเป็นทีมโดยการ
ใช้บัตรงาน และนักเรียนมีการรับรู้ความรู้จากใบความรู้เพิ่มขึ้น

ตอนที่ 5 การปรับปรุงหลักสูตร

ข้อมูลที่ได้จากการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงดังนี้

แผนการสอนที่ 5 ได้ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเวลา โดยกิจกรรมการเรียนการสอนข้อที่ 6 นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติทั้ง 3 กลุ่ม

แผนการสอนที่ 12 ได้ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม โดยใช้สื่อการสอนวีดิโอ แทนการใช้รูปภาพเทคนิคการนำชมสถานที่ท่องเที่ยว

แผนการสอนที่ 14 ได้ปรับกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดี และเห็นความจำเป็นในการคิดคำนวณค่าใช้จ่าย และการรับผิดชอบต่อตนเอง โดยใช้กรณีตัวอย่างแทนการสนทนา ชักถาม

แผนการสอนที่ 1,2,3,4,6,7,8,9,10,11,13,15,16 และ 17 มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

เมื่อปรับปรุงหลักสูตรแล้ว จึงได้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับเขตอุตสาหกรรม และพื้นฐานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการกรุงเทพมหานครแบบสมบูรณ ประกอบด้วย เอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร ประกอบด้วย แผนการสอน 17 แผน แบบทดสอบประจำบทเรียนและแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข และ ค